

VERSLAG

Programmaraad Bodembescherming

Datum : 23 maart 2011
Tijd : 9.30 – 12.30 uur
Plaats : SIKB, Gouda

Aanwezig :

Arie de Bode - voorzitter
Herman Haukes (ODI/VDV – Haukes BV)
Robert Hilgers (IPO / prv N-Brabant)
Fred Mudde (AgentschapNL)
Eric Ruwiel (I&M)
Hans Teunissen (Afvalzorg)
Marloes Jaspers – Van Dommelen (Dienst
Vastgoed Defensie)
Huib Mulleneers (NIBV- GID Milieutechniek)
Huib Walsarie (VA - Feniks Recycling)
Walter de Koning (SIKB)

Afwezig :

Eddie Alders (FME)
Paul van den Horn (NIBV-Cofra)
Frank Ossebaar (VNO-NCW – Sabic)
Robert-Jan Stuu (ONRI - MWH)
Matthijs van Oord (Emmtec)
Frank Lamé (Deltares)
Erik van der Heijden (VTI – Van der
Heijden Milieu- en Installatietechniek)
Aad Kant (SIKB bestuur – NIBV)

Agendalid:

Remco de Boer (AgentschapNL)

Gast:

Jan den Ouden (ARCADIS)

Actie door	Nr.	
	1	Opening, vaststelling agenda De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
	2	Verslag van 12 oktober 2010 Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld <u>Nav:</u> STOWA rapport bodembescherming RWZI: nagaan wanneer de verlengde inspectietermijn ingaat (na ingebruikname of na laatste inspectie).
Mudde	3	Mededelingen De BRL 7700, AS 6700 hebben ter inzage gelegen. De ter inzage voor AS 6800 is recent gestart. Het SIKB-congres vindt plaats op 22 september 2011. De Programmaraad geeft als ideeën voor de workshop bodembescherming: <ul style="list-style-type: none">- verkenning van het grensvlak tussen bodembescherming en externe veiligheid (PGS).- Geo-electrisch meten valt inderdaad binnen het thema 'innovatie', maar luchttesten duidelijk minder.
De Koning / Mudde		Afgesproken wordt om tijdens de volgende vergadering in te gaan op de verwijzingen vanuit NRB naar PGS
	4	Inspectie minerale lagen Het agendapunt wordt gesplitst tussen: <ul style="list-style-type: none">- bespreking rapport Onderzoek Toepassing IBC-bouwstoffen- bespreking concept-projectplan Erkenningen bij isolerende voorzieningen van IBC-bouwstoffen- bespreking notitie inspectie van minerale afdichtingslagen
	4a	<u>Rapport Onderzoek Toepassing IBC-bouwstoffen (v 16 maart 2011)</u>

Jan den Ouden geeft een korte toelichting op de inhoud van het rapport. Het rapport is in opdracht van Bodem+ opgesteld ihkv de evaluatie van het Besluit bodemkwaliteit. De Programmaraad richt zich bij de bespreking van het rapport primair op het aspect kwaliteitsborging. Tijdens de discussie komen de volgende punten naar voren:

- Onduidelijk is hoe het rapport verspreid is; diverse aanwezigen hadden het op prijs gesteld als het rapport een bredere verspreiding had gehad.
- Opgemerkt wordt dat de toepassers van IBC-voorzieningen niet zijn geraadpleegd. Mulleneers is van mening dat er daardoor diverse onjuistheden in het rapport staan. Zo staat in par 4.9 (blz 32) "in het verleden is een enkele maal een alternatieve afdichting gerealiseerd, bijvoorbeeld een onderafdichting uit folie met geologger.". Deze passage is om diverse redenen onjuist (geen alternatief in de zin van de vraagstelling; beperkt zich tot stortplaatsen), maar belangrijk is dat er vanuit de markt wel alternatieven zijn die in het rapport niet zijn meegenomen.
- Blz 15: "na reiniging wordt het materiaal als zand (grond) beschouwd en is de sulfaatnorm niet van toepassing". Hilgers heeft bezwaar tegen de combinatie van beide deelzinnen; hij merkt op dat er inderdaad geen sulfaatnorm voor grond is, maar deze manier van handelen wordt gezien als 'omkatten'. Nagaan of dit onder BRL 7500 verboden is.
- Blz 56/ par 6.3 2 bullets: Den Ouden vindt de beide aanbevelingen in par 6.3 niet logisch. Bij de eerste (opstellen van richtlijnen voor intrinsiek veilige ontwerp-varianten) merkt hij op dat deze richtlijnen al beschikbaar zijn, hooguit moeten ze geactualiseerd worden. Bij de tweede (bevroderen en verbeteren van kwaliteitsverbetering en nieuwe toepassingen) merkt hij op dat de door RWS en I&M voorgestane oplossing van een aanvullende inspectierichtlijn ten onrechte ontbreekt.
- Blz 58: Teunissen merkt nav de tabel op dat deskundigheid van het bevoegd gezag inderdaad vergroot moet worden, maar het rapport noemt daarbij te gemakkelijk als oplossing 'centraliseren bij provincies' zonder alternatieven te noemen. Deskundigheid en bevoegdheid mogen niet door elkaar gehaald worden.
- Blz 58: Hilgers onderschrijft de stelling dat de deskundigheid bij het bevoegd gezag verbetering behoeft. Hij memoreert dat referenties van eerdere toepassingen nogal eens als 'bewijs van geschiktheid' worden gehanteerd, terwijl bij navraag die eerdere toepassingen niet of onjuist getoetst blijken te zijn.
- Blz 59: Haukes merkt op dat de referentielijst in hoofdstuk 7 nogal beperkt oogt. Er zijn ook diverse andere rapportages beschikbaar (o.a. van CROW).

De Koning

De Bode merkt op naar aanleiding van het rapport op:

- Het is gezien het rapport met de kwaliteit van de voorzieningen kennelijk wel goed gesteld, maar de organisatie laat kennelijk veel te wensen over. De voorgestelde erkenningsregeling (zie agendapunt 4b) kan deze organisatie juist meer duidelijkheid geven omtrent de kwaliteit van de toepassing.
- Verder merkt De Bode op dat nav de geconstateerde problemen RWS kennelijk over gaat tot het niet meer toepassen van IBC-bouwstoffen in hoofdrijbanen, maar alleen nog in nevenconstructies. Het argument is vrees voor falende milieuvoorzieningen met alle verkeerstechnische consequenties van dien. Dit terwijl de milieulast nogal blijkt mee te vallen. Dat is onlogisch: de bouwstoffen onder hoofdrijbanen liggen relatief veilig, terwijl juist in nevenconstructies nog regelmatig werkzaamheden plaatsvinden.

De Koning
/ Ruwiel /
Mudde

Afgesproken wordt dat de opmerkingen worden ingebracht in het overleg van de begeleidingscommissie op 28 maart.

4b concept-projectplan Erkenningen bij isolerende voorzieningen van IBC-bouwstoffen (PRJ 173)

Jan den Ouden licht het projectplan toe. Het projectplan is het vervolg op eerdere discussies in de Programmaraad. RWS heeft middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering. Het beoogd resultaat is een regeling voor inspectie tijdens de aanleg en een periodieke controle obv inspectie.

Walter de Koning licht toe dat het projectplan recent ook in het overleg inspectie-instellingen besproken is. Daarbij is aandacht gevraagd voor potentiële problemen met het begrip 'inspectie' als het gaat om het toetsen van het

De Koning

ontwerp en het werken tijdens de aanleg. Overleg met de RvA moet hier uitsluitend over geven. Haukes is van mening dat gezien andere documenten obv inspectie dit geen probleem zal zijn. Hij verzoekt om ook ODI-VDV te betrekken bij het overleg met de RvA. Dit wordt toegezegd.

Huib Mulleneers plaatst vraagtekens bij het nut en de urgentie van het opstellen van inspectieprotocollen voor dit onderwerp. Hij vraagt zich af of er in praktijk wel zo veel misgaat. Hij verwijst naar de rapportage IBC-bouwstoffen in het kader van de evaluatie van het Bbk, waar juist het gebrek aan kennis bij de overheid als probleem wordt benoemd. Aanwezigen menen dat er wel degelijk veel fouten gemaakt worden (zie ook de eerdere discussies nav de monitoring bij RWS-werken), maar onderschrijven eveneens de urgentie van het overdragen van kennis aan overheden (opdrachtgevers en toezichthouders).
[noot WdK: dit is in de volgende vergadering van de Programmaraad aan de orde bij het behandelen van het Verbeterplan Bbk]

De Programmaraad stemt in met het projectplan, met in achtneming van bovengenoemde actie en aandachtspunt mbt het overdragen van kennis.

4c **notitie inspectie van minerale afdichtingslagen**

Doel van de notitie is, in vervolg op eerdere bespreking in de Programmaraad, algemene uitgangspunten bij de toepassing van minerale afdichtingslagen te geven. In die zin heeft het ook betrekking op de onderwerpen die besproken zijn bij 4a en 4b. In de discussie komen de volgende onderwerpen naar voren:

- Haukes merkt op dat cruciaal is dat de minerale laag niet als vloeistofdicht aangemerkt kan worden (zie ook blz 3 van de notitie). Mudde benadrukt dat de constructie wel her en der wordt toegepast en dat overheden kunnen bepalen dat een verwaarloosbaar bodemrisico oplevert. Mulleneers vraagt zich af of met de beschreven afdichtingslagen niet gemeten wordt met 2 maten tov andere materialen die ook zo beoordeeld kunnen worden. Mudde geeft aan dat in combinatie met een lichte vorm van incidentenmanagement deze lagen toegepast kunnen worden.
- Hilgers vraagt in welke gevallen de lagen toepasbaar zijn. Afgesproken wordt verzoekt om aan de notitie ook een beschrijving van het toepassingsgebied van de lagen toe te voegen.
- Haukes merkt op dat er eigenlijk behoefte is aan een verklaring 'vloeistofkerend'. De Koning merkt op dat dit niet past in het afgesproken beleid.
- Hilgers merkt op dat er weliswaar 2 mogelijkheden voor periodieke inspectie (visuele controle en lekdetectie) genoemd worden, maar dat lekdetectie een dure optie is.

Den
Ouden

Den
Ouden

Mudde

Afgesproken wordt dat de notitie wordt verwerkt in het project Erkenningsregeling (zie agendapunt 4b).

De Koning vraagt of de notitie na aanvulling met het toepassingsgebied en andere gemaakte opmerkingen kan dienen als notitie met generiek beleid, bij voorbeeld door hem toe te voegen als bijlage aan de NRB. Mudde zal dit nagaan.

5 **Vergunningverlening en bodembescherming**

Robert Hilgers geeft een toelichting op de uitgangspunten bij de vergunningverlening vwb bodembescherming (presentatie bijgevoegd). In de discussie komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- De NRB wordt door IPO gezien als een BBT. In sommige situaties worden echter obv de PMV verdergaande eisen gesteld (bv in grondwaterbeschermingsgebieden);
- IPO-overleg over uitgangspunten bij bodembescherming is schaars. De bestaande IPO-werkgroep bodembescherming is onder de BOOG (heeft accent op bodemsanering) gehangen. Dit uit zich o.a. bij de herziening van het IPO Bodemdocument;
- de toetsing van de aanvraag aan de NRB vindt alleen plaats bij bodembedreigende activiteiten; in praktijk is echter nog wel regelmatig een discussiepunt wat bodembedreigend is. De nieuwe NRB geeft meer houvast op dit punt. Bij meststoffen blijven er echter vraagpunten bestaan;
- uitgangspunt is het verwaarloosbaar bodemrisico. Dit geldt echter alleen in

- bestaande situaties
- percolaat(folie)bassins / procesbassins continu processen: aangegeven wordt dat geo-electrisch meten hier wellicht een bijdrage kan betekenen;
- de vraag is of rioleringen nu wel of niet onder de gecertificeerde / geïnspecteerde vloer vallen. Aangegeven wordt dat de vergunningverlener deze onduidelijkheid kan vermijden zelf een voorschrift op te nemen.

Hilgers De voorzitter dankt de inleider. Afgesproken wordt dat het IPO Bodemdocument wordt toegezonden.

De Koning **6 Bodembescherming Jaarplan 2011**
Afgesproken wordt dat de behandeling van het Jaarplan per mailronde plaatsvindt.

7 Rondvraag
Er zijn geen vragen.

Vergaderschema 2011:

- 16 juni 2011, 13.30 – 16.00 uur (Gouda)
- 22 september 2011 09.30 – 16.00 uur (jaarcongres)
- 12 oktober 2011, 13.300 – 16.00 uur (Gouda)

